

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS DARBO KODEKSO NR. XII-2603 123 IR 126 STRAIPSNIŲ, ATMINTINŲ DATŲ ĮSTATYMO NR. VIII-397 1 STRAIPSNIO IR ŠVENČIŲ DIENŲ ĮSTATYMO NR. I-712 1 STAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos Darbo kodekso 123 ir 126 straipsnių, Lietuvos Respublikos Atmintinų datų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio ir Lietuvos Respublikos Švenčių dienų įstatymo Nr. 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) parengtas remiantis tuo, kad atkūrus Lietuvos Respublikos nepriklausomybę, Gegužės 1-oji didelei daliai visuomenės nebeteri šventinės reikšmės ir asocijuojasi su sovietine valstybės praeitimi. Lietuvoje nėra susiformavusios Gegužės 1-osios šventimo tradicijos. Šią laisvą dieną daugelis žmonių skiria asmeninėms reikmėms, o ne minėjimams.

Suprantama, kad XIX amžiuje, kai gamybos procesas buvo gana brutalus, tekdavo dirbti sunkiomis sąlygomis, tokios šventės, kaip Gegužės 1-oji, turėjo aiškią prasmę. Tačiau šiandien takoskyra tarp darbdavių ir darbuotojų yra labai menka. Taigi, pirminė Gegužės 1-osios šventės idėja, šiandien tampa neaktuali.

Svarbu pabrėžti, kad kai kuriais metais kalendorinė gegužės 1-oji sutampa su laisvadieniu ir tampa tiesiog eiline išeigine diena. Todėl vietoje išeiginės dienos Gegužės 1-ąją, įstatymo projektu siūloma papildyti kasmetinių darbuotojų atostogų dienų skaičių papildoma viena diena ir palikti žmonėms teisę patiems apsispręsti, kada skirti laiką poilsiui, šeimai ar draugams.

Pagrindinis šio įstatymo projekto tikslas – Gegužės 1-ąją dieną išbraukti iš nedarbo dienų sąrašo, papildant kasmetinių darbuotojų atostogų dienų skaičių papildoma viena diena ir paskelbti Gegužės 1-ąją tik atmintina diena. Šiuo įstatymų projektų rinkiniu suderinamos Atmintinų dienų, Švenčių dienų įstatymų ir Darbo kodekso nuostatos.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai;

Įstatymo projektą inicijavo ir parengė Lietuvos Respublikos Seimo nariai Andrius Bagdonas ir Simonas Gentvilas.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Šiuo metu Gegužės 1-oji yra šventinė ir nedarbo diena.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Pritarus siūlomam įstatymų projektų rinkiniui, Gegužės 1-oji taptų darbo diena, tačiau darbuotojams padidėtų kasmetinių atostogų dienų skaičius iki dvidešimt vienos darbo dienos – būtų galimybė laisvai pasirinkti, kada pasinaudoti papildoma atostogų diena.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus įstatymų projektų rinkinį, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymų projektų rinkinys neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai, korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymų projektų rinkinys įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams?

Įstatymų projektų rinkinys neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios;

Priėmus įstatymų projektų rinkinį, kitų įstatymų keisti nereikės.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka?

Įstatymų projektų rinkinys parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus?

Įstatymų projektų rinkinio nuostatos atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Įstatymo projektų rinkiniui įgyvendinti naujų įgyvendinamųjų teisės aktų priimti nereikės.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)?

Įstatymų projektų rinkinio įgyvendinimui papildomo valstybės lėšų poreikio nenumatoma.

14. Įstatymų projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Nėra.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai žodžiai: atmintina diena, gegužės 1-oji.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra

Teikia

Seimo nariai